

**УДРУЖЕЊЕ
ПЕДИЈАТАРА
СРБИЈЕ**

21 000 Нови Сад
Хајдук Вељкова 10
Матични број
Удружења: 17592106
(Агенција за привредне
регистре)
ПИБ: 103648418
Рачун:
265-1100310004301-47
(Raiffeisenbank
а.д. Београд)

Тел. 021-488-0482
Факс: 021-421-856

Е-mail:
ups@izzzdiovns.rs

www.udruzenjepedijatara.rs

Председник

Проф. др Георгиос
Константинодис
Е-mail:
srbgeorgios@gmail.com

Почасни Председник

Проф. др Радован
Богдановић

Заменик Председника

Проф. др Слободан
Обрадовић

Генерални Секретар

Др Горан Вукомановић

Технички секретар

Асист. др сц. мед.
Мирјана Стојшић

Као и Републичка секција предшколских психолога, Удружење педијатара Србије (УПС) подржава све напоре одговорних институција који су усмерени на сузбијање пандемије и нормализацију живота. Удружење такође разуме и подржава потребу „буђења“ и наставка привредних активности.

Предуслов за наведено је адекватно збрињавање деце, посебно оне предшколског узраста.

Уважавајући аргументе колега психолога, али имајући у виду и Конвенцију о правима детета: "Сви поступци који се тичу детета предузимаће се у складу са његовим најбољим интересима" и Декларацију о опстанку, развоју и заштити деце: "право сваког детета на живот и на највеће могуће гаранције за здравље и правилан развој које не сме бити угрожено никаквим разлозима", које су инкорпорисане и у наш Устав, указујемо да треба бити врло опрезан, како се не би изашло из ових оквира.

Са жељом да релаксирамо ситуацију наводимо епидемиолошка искуства и до сада познате чињенице: Затварање школа и вртића на почетку пандемије ослањало се пре свега на до сада позната искуства са епидемијама грипа, где је главни резервоар заразе био управо у популацији деце. Овај модел је међутим погрешно у целости применити и у случају ковид 19 инфекције. Наиме, број оболеле деце узраста мањег од 10 година у европским земљама је највећи у Шпанији — 0,8%, а у већини земаља је мањи од 0,5% — Шведска (вртићи нису ни престајали са радом), Швајцарска (вртићи су се поново отворили), Немачка (вртићи се поново отварају 4. или 11. 5. 2020). У групи до 5 година значајно је мањи постотак оболеле деце (дакле не више од 0,1 до 0,3% оболелих).

Клиничка слика је по правилу блага (у више од 56% случајева) и ширење капљичним путем (будући да деца у ковид 19 инфекцији много мање кашљу од одраслих) је ређе. Исто тако, према до сада познатим подацима, ширење инфекције са детета на дете је ретко (извесно делом и јер школе и вртићи нису радили). У преко 92% случајева начин заражавања деце је непознат, али је вероватније да је то контакт одрасли (укућан) – дете. Отуда је сада и код нас на „репу“ епидемије нешто већи број оболеле деце, иако школе и вртићи не раде.

УПС подржава и став о немогућности „социјалног дистанцирања“ у овом узрасту (3 до 5 година). Извесно је, међутим, да су ове мере привременог карактера (2-3 месеца) а узимајући у обзир и епидемиолошки тренутак и доба године (ускоро почиње сезона распуста), констатација да „укључивање деце у институцију може за њих да буде трауматично искуство које се неминовно одражава и на здравље“ можда „претешка“. Такође, могуће „неповратне“ последице по развој су знатно вероватније уколико се ради о узрасту деце до три године, што овде није случај.

Још једном понављајући чињеницу да је од свих мера „социјалног дистанцирања“ најмањи позитиван ефекат на спречавање ширење епидемије имало управо затварање школа и вртића, УПС је мишљења да, **у случају немогућности субвенционисања једног од родитеља**, треба прихватити отварање вртића као реалну опцију за даљу нормализацију живота. Такође маске као део превенције у овом узрасту нису потребне, јер врло вероватно представљају само већи ризик за заразу. Услови без којих се међутим не може јесу да групе морају бити мале (петоро до седморо деце), да деца која долазе у вртић морају бити апсолутно здрава (што треба редовно проверавати пре и током боравка), као и да мере личне хигијене (руку) и дезинфекцију површина и (пробраних) играчака треба довести до максимума, као основне мере превенције у овом узрасту.

Такође васпитачи треба да носе маске и рукавице. Но уверени смо да ће ово до детаља бити регулисано упутствима надлежних епидемиолошких служби и Кризног штаба.

Уколико се ови услови испуне и одабере прави тренутак за почетак рада вртића, ризик за преношење инфекције не би требало да буде знатно већи него у општој популацији. Контакти неће моћи бити спречени, али мала група је гаранција и малог ризика. Доношење одлуке, али и одговорност је у крајњем у рукама Владе Републике Србије. Оглашавање УПС-а је у контексту додатног бацања „стручног светла“, делом приближавања ставова, али у сваком случају у интересу најмлађих.